

DLLs etterlevelse av åpenhetsloven – en redegjørelse for år 2023

1. Introduksjon

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold («åpenhetsloven») trådte i kraft i Norge i 1. juli 2022. De Lage Landen Finans Norge NUF («DLL») er omfattet av lovens virkeområde. Nedenfor redegjør DLL for hvordan DLL oppfyller lovens krav, nærmere bestemt hvordan DLL håndterer potensielle og faktiske risikoer for menneskerettsbrudd, hva DLL har oppdaget i sine aktsomhetsvurderinger og hvilke tiltak har DLL gjort for å minimere risikoer for brudd.

Oppsummert kan det konkluderes med at DLL har på plass mangesidige verktøy for å oppdage menneskerettsbrudd og at DLL generelt sett opererer i et lav-risiko land, Norge, og med aktiviteter med generell lav risiko, men at utøver i DLL leverandørkjede finnes potensielle risikoer. DLL avverger potensielle risikoene for brudd gjennom vurderinger og analyser og gjennom å avstå fra aktiviteter som har potensielle for høyrisiko brudd mot menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Under 2022 har DLL ikke gjort noen konkrete funn av brudd mot menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold.

2. Organisasjon

DLL er en filial til De Lage Landen Finans AB («DLLF») som har sitt sete i Stockholm, Sverige. DLLF eies av nederlandske De Lage Landen International B.V. som i sin tur inngår i det nederlandske Rabobank-konsernet, der morselskapet heter Coöperatieve Rabobank U.A («Rabobank»). De Lage Landen International B.V. eies 100 % av Rabobank.

DLL er et leverandørfinansieringsselskap som tilbyr aktiva-baserte finansielle løsninger (leasing og lån) innen landbruk, helsesektoren, teknologi, konstruksjon, transport, industri og kontorutstyr. DLL samarbeider med utstyrprodusenter, forhandlere og distributører for å støtte distribusjonskanalene deres og bidra til å utvide deres virksomhet.

DLL har i Norge 66 fast ansatte. I Norge har DLL ca. 400 samarbeidspartnere.

3. Driftsområde

DLL driver sin virksomhet nesten utelukkende i Norge, med partnere og tredjepartsleverandører (heretter samlet omtalt som «Business Partnere») som er norske bedrifter, organisasjoner og offentlige virksomheter. Norge regnes som en lavrisikojurisdiksjon på grunn av sin lovgivning og støtte til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold og dette innebærer at generelt sett er risikoen for menneskerettsbrudd lav.¹

4. Virksomhetsstyring

Det er nedfelt i DLLs styrende dokumentasjon at DLL er forpliktet til å ta hensyn til beskyttelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold blant annet gjennom å gjennomføre risikobaserte aktsomhetsvurderinger i DLLs verdikjede og både avseende utlån, investeringer og innkjøp. DLL anerkjenner og støtter flere eksterne, globale rammeverk som blant annet FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (eng. *United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights*) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper (eng. *OECD Guidelines for Multinational*

¹ ICTU Global Rights Index, Norway: <https://www.globalrightsindex.org/en/2022/countries/nor>

Enterprises on Responsible Business Conduct). Dessuten forventer DLL seg det samme av DLLs Business Partnere.

Nedenfor finnes lenker til sentrale styrende dokument som beskriver hvordan DLL fremmer menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i DLLs verdikjede.

- DLLs etiske retningslinjer («Code of Conduct»):
<https://www.dllgroup.com/no/nb-no/-/media/Project/DII/Global/Documents/Code-of-conduct/DLL-Global-Code-of-conduct---Norwegian.pdf>
- DLLs bærekraftsmål, («Sustainability Statement»):
<https://www.dllgroup.com/en/sustainability-statement>
- Rabobank-gruppens global standard for bærekraftig utvikling («Rabobank Global Standard on Sustainable Development»):
[Publications - Rabobank](#)

5. Håndtering av faktiske og potensielle negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Policyer og rutiner. DLL flagger viktigheten av å stadfeste tiltak som begrenser negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold på policy og rutinemessig nivå. DLL fremhever blant annet i sin Code of Conduct viktigheten av å drive forretningsvirksomhet på en etisk riktig og bærekraftig måte. DLL opprettholder høye etiske standarder i måten DLL driver virksomhet på og forutsetter at det tas spesielt hensyn til sosiale aspekter så som håndtering av brudd på menneskerettigheter og arbeidskraft. DLL har en egen policy om bærekraft som baserer seg på Rabobanks globale standard for bærekraftig utvikling. Ifølge disse policyene skal DLLs aktiviteter styres og utøves slikt at de beskytter menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Det skal gjøres kontinuerlige vurderinger som identifiserer, avverger og begrenser aktiviteter og situasjoner som kan resultere i brudd. For å lese mer om hvordan DLL utøver disse policyene og hvilke rutiner DLL har, se nedenfor.

Aktsomhetsvurderinger. DLL pålegges både på lov og policynivå å regelmessig gjennomføre aktsomhetsvurderinger av sin virksomhet og sine produkter og tjenester. Formålet med disse aktsomhetsvurderingene er å unngå å forårsake eller bidra til negativ påvirkning på mennesker og samfunn, og å søke å forhindre negativ påvirkning direkte knyttet til drift, produkter eller tjenester gjennom forretningsforbindelser. I aktsomhetsvurderingene analyserer DLL hvilke risikoer DLLs aktiviteter har blant annet med tanke på geografi, bransje og på produkt- og råvarenivå.

Når DLLs involvering i skadevirkninger er mulig, gjør aktsomhetsvurderingene det mulig for DLL å redusere dem og forhindre at de gjentar seg.

DLL baserer sine aktsomhetsvurderinger på informasjon som er fremskaffet blant annet på følgende måter:

Screening av Business Partnere. Ett av DLLs viktigste skadebegrensende tiltak er screening av DLLs Business Partnere. DLL har screeningrutiner som gjør det mulig for DLL å fange opp Business Partnere som har eller mistenkes å ha brutt menneskerettigheter og/eller anstendige arbeidsforhold. Det er særlig under onboarding-prosessen av Business Partnere at DLL undersøker at disse ikke bryter mot menneskerettighetene eller har uanstendige arbeidsforhold. For å redusere risiko gjennomfører DLL mediescreeningstiltak gjennom omfattende nyhetssøk på alle Business Partnere som DLL planlegger å samarbeide med dersom forretningsforholdet har blitt vurdert som en mulig risiko. Mediescreeningen utføres via søk i offentlig tilgjengelige kilder, for eksempel nyhetsorganisasjoner, profesjonelle forretningspublikasjoner, uavhengige kilder, regulatoriske databaser, osv.

Eventuelle funn av negativ informasjon som kan innebære økt risiko for brudd blir grundig vurdert for relevans og alvorlighetsgrad. Hvis det finnes informasjon som kan indikere brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold, eskaleres saken til en intern riskkomité for dypere gjennomgang. Hvis informasjonen anses som troverdig og det ikke er noen formildende faktorer, vil DLL ikke inngå forretningspartnerskapet.

Hvis høyrisiko-informasjon oppdages, kan det for eksempel bli bedt om ytterligere informasjon fra den potensielle eller nåværende Business Partneren, for eksempel informasjon om deres interne kontroller og retningslinjer, og hvilke skritt som er tatt for å forhindre en gjentakelse av slike hendelser som har blitt funnet under mediescreeningen.

Analyse av informasjon fra Business Partnere. Utøver regelmessig mediescreening utfører DLL fra og med 2023 en årlig analyse av Business Partnere. Utvalgte Business Partnere mottar et spørreskjema fra DLL som setter søkelys på spørsmål om Business Partneren og deres virksomhet med hensyn til risiko for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter. Spørsmålenes formål er å kartlegge om Business Partneren følger kravene i åpenhetsloven, i hvilke regioner og land Business Partneren opererer i og om Business Partneren har identifisert noen høy risiko i sin virksomhet.

De 19 Business Partnerne som ble valgt ut for analyse i løpet av 2023 ble valgt ut på grunnlag av to kriterier: først at de hadde minst 1 MEUR økonomisk volum, og for det andre på bakgrunn av at de ikke oppfyller to av de tre kriteriene i §3a. i åpenhetsloven, det vil si at Business Partneren ikke selv ville være underlagt lovens krav. Intensjonen bak dette utvalget var å vurdere om Business Partnere frivillig utviklet prosedyrer for å etterleve menneskerettighetskrav selv om de ikke var direkte underlagt åpenhetsloven. Responsen var stort sett positiv, og halvparten av respondentene hadde enten menneskerettighetsrelaterte retningslinjer på plass, eller var i ferd med å utvikle dem. Et lovende svar gitt at respondentene ikke var bundet av åpenhetsloven.

Avtaleregulering. DLLs krav om fokus på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold fremheves også på avtalenivå. DLL har inkorporert klausuler om respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i samarbeidsavtalene sine og på denne måten kommuniserer til sine Business Partnere at DLL har fokus og prioriterer dette, og at Business Partnere pålegges å ta hensyn til disse forholdene i forretningsaktivitetene sine.

Forespørsler om informasjon fra DLL. DLL har rutiner overfor Business Partnere og andre tredjeparter som kontakter DLL for å få informasjon om oppfyllelse av kravene i åpenhetsloven. Rutinene sørger for at forespurt og relevant informasjon gis til vedkommende som har bedt om informasjonen og innenfor lovens frister.

Arbeidsforhold hos DLL. DLLs HR-avdeling arbeider for å sikre at DLLs ansatte og andre som arbeider for DLL får gode arbeidsforhold og for å forhindre brudd på deres rettigheter. Dette gjøres gjennom kontinuerlig oppfølging av de ulike lokalkontorene og gjennom innspill fra de ansatte selv. Ansatte i DLL har flere metoder for å gi innspill på en rekke emner. Det er etablert blant annet en varslingsfunksjon som heter «Speak Up» hvor ansatte kan anonymt ta opp saker og rapportere kritikkverdige forhold, ulovlige handlinger, manglende varsling eller annen uetisk atferd som kan være i strid med DLLs retningslinjer eller gjeldende lover. Se nedenfor om mer informasjon om Speak Up -varslingsfunksjonen.

Varsling og klagehåndtering. DLLs varslingsfunksjon «Speak Up» gir ansatte og eksterne interessenter en mulighet til å varsle DLL og konsernet om alle brudd på DLLs retningslinjer og lover og regler, altså ikke bare brudd avseende arbeidsforhold. DLL tolererer ikke ulovlig, upassende eller uønsket atferd og det er viktig at alle føler seg til enhver tid trygg og respektert på jobben. Det er mulig å varsle anonymt og

varslinger vil behandles og granskninger gjennomføres konfidensielt. Klagesaker behandles av medlemmene i Speak Up -komiteén.

6. Faktiske og potensielle skadevirkninger som DLL har avdekket

I 2023 har DLL gjennom sine aktsomhetsvurderinger konkludert at den generelle risikoen for å bli involvert i aktiviteter som kan innebære menneskerettighetsbrudd eller alvorlige brudd på arbeidstakerrettigheter, så som tvangsarbeid og barnarbeid, er meget lav. DLL har konkludert slikt på grunn av flere faktorer. For det første, er Norge en lavrisikojurisdiksjon og det generelle nivået av på brudd mot menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er lav. De aller fleste Business Partnere som DLL samarbeider med er norske bedrifter og en stor andel av disse er selv pålagt til å følge åpenhetsloven. Også utenforstående kilder såsom ITUC Global Rights Index, vurderer Norge som et land som representerer lavest risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.² For det andre, har DLL ikke identifisert noen konkrete brudd mot menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i onboarding og DLL har altså heller ikke i 2023 nektet noen forretningsforbindelse på grunn av en slik identifisert risiko. DLL har dog vurdert at enkelte bransjer, regioner og land og enkelte råvarer og produkter som er en del av DLLs leverandørkjede kan innebære en økt risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidsforhold.

DLL finansierer utstyr innom bransjer med identifisert økt risiko for brudd så som teknologi, kontorutstyr, helsetjenester, anlegg og industri og mat og landbruk.³ Hva det kommer til land er det blant annet Kina, India, Russland, Polen, Qatar, Den demokratiske republikken Kongo, Pakistan og noen afrikanske og asiatiske land som er identifisert som høyrisikoland.⁴ DLL har ikke noen direkte forretningsforbindelser med noen av disse landene, men produkter (teknologi, transportprodukter) som DLL finansierer kan inneholde komponenter fra disse høyrisikolandene. På produkt- og råvaresiden er DLLs leverandørkjede involvert i produkter (blant annet bærbare datamaskiner og smarttelefoner) som bruker primære mineraler (tinn, tantal, wolfram og gull), plast, olje og mikroprosessorer som mulig kan bidra til brudd på menneskerettighetene en risiko.⁵ Noen konkrete, faktiske indikatorer på brudd har DLL dog ikke funnet.

DLL har økt fokus på disse bransjene, regionene, landene, råvarene og produktene i aktsomhetsvurderingene sine og arbeider for at mulige brudd avdekkes, forhindres, håndteres og avverges effektivt.

Oppsummert, selv om DLL opererer i en lavrisikojurisdiksjon, Norge, utgjør spesielt noen bransjer der DLLs Business Partners opererer i og produkter DLL driver forretninger med, sannsynlighet for relativt høy risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Les nedenfor om DLLs skadebegrensende tiltak og hvordan DLL avverger og minimerer risikoene som kan oppstå.

7. DLLs iverksatte og planlagte skadebegrensende tiltak

² ICTU Global Rights Index, Norway: <https://www.globalrightsindex.org/en/2022/countries/nor>

³ Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), fagsider om offentlige anskaffelser: https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyrisikolisten#anchorTOC_Nettsider_med_informasjon_om_grunnleggende_menneskerettigheter_knyttet_til_land%2C_arbeidsprosess_ogeller_produkt_4

⁴ ICTU Global Rights Index: <https://www.globalrightsindex.org/en/2022/countries>

⁵ Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), fagsider om offentlige anskaffelser: https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyrisikolisten#anchorTOC_Nettsider_med_informasjon_om_grunnleggende_menneskerettigheter_knyttet_til_land%2C_arbeidsprosess_ogeller_produkt_4

I 2023 fortsatte DLL å jobbe for å avdekke aktiviteter som utgjør en vesentlig risiko for menneskerettsbrudd. Som nevnt ovenfor brukte DLL screening og undersøkelser av sine forretningspartnere samt kontraktrettslige virkemidler for å begrense mulige faktiske og negative konsekvenser.

DLL har en nordisk compliance avdeling som sammen med legal avdeling styret arbeidet innenfor lokal oppfølging av åpenhetslovens krav. I tillegg har DLL en avdeling på konsernnivå som fokuserer på håndtering av spørsmål om bærekraft, inklusive sosiale aspekter. Teamet har et langsiktig perspektiv og mål og er fokusert på spørsmål om bærekraft og implementering av ytterligere kontroller for å avdekke brudd i forhold til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Gjennom arbeid på lokal og konsernnivå sørger DLL for at negative konsekvenser mot menneskerettigheter stanses og begrenses.

Under 2024 skal DLL fortsette med tiltakene som DLL har jobbet med under 2023, for eksempel å gjennomføre en ny spørreundersøkelse hvor utvalgte DLL Business Partnere bes å ta stilling til deres etterlevelse av åpenhetslovens krav og identifisering og håndtering av brudd og mulige brudd av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold og hvilke rutiner Business Partneren har for å avdekke og håndtere risikoene og bruddene. DLL vil bruke funnene av spørreundersøkelsen til å vurdere om de utvalgte Business Partnere oppfyller DLLs krav til ansvarlig Business Partner. Dertil, forretningsforhold, hvor DLL under gjennomgang av forretningspartnere oppdager negativ informasjon av tilstrekkelig alvorlighetsgrad, skal bli avsluttet eller begrenset med krav om at de klanderverdige funnene skal stanses og rettes opp. Alvorlige brudd rapporteres til lokal riskkomité som i sin tur er rapporteringsansvarlig mot DLLs nordiske management team.

8. Oppsummering og veien videre

DLL er aktiv i en lavrisikojurisdiksjon, Norge. Generelt og samlet sett vurderer DLL risikoen for krenkelser av menneskerettigheter og arbeidslovgivning i sin drift som lav. DLL har på plass mangesidige tiltak som sørger for at brudd oppdages og avverges og reduserer risikoen for brudd i tilstrekkelig grad. I 2023 ble ikke noen brudd mot menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold funnet.

I 2024 fortsetter DLL arbeidet med tiltakene som er på plass i dag, Videre utvikler DLL aktsomhetsvurderingsanalysene sine og prosessene om hvordan DLL best mulig oppdager og avverger potensielle og faktiske risikoer knyttet til brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Stockholm 25 juni, 2024,